

Inhoud

WOORD VOORAF	v
OVER DE AUTEURS.....	vii
 HOOFDSTUK 1	
BASISBEGINSELEN VAN HET DUBBEL BOEKHOUDEN	
1	INLEIDING 2
2	DE BALANS..... 3
2.1	Ondernemingsmiddelen of activa 4
2.2	Ondernemingsbronnen of passiva 4
2.3	Balansevenwicht..... 5
3	DE RESULTATENREKENING EN DE RESULTAATBESTEMMING..... 5
4	DE TOELICHTING EN DE BIJLAGEN BIJ DE JAARREKENING 7
5	BASISELEMENTEN VAN HET REGISTRATIEPROCES..... 8
5.1	Algemene principes..... 8
5.2	Illustratie van de werking van balans en resultatenrekening..... 9
5.3	De grootboekmethode 20
5.3.1	De grootboekrekeningen 20
5.3.2	Het journaal..... 26
5.3.3	Proef- en saldibalans en resultaatbepaling..... 30
5.3.4	Samenvatting..... 34

HOOFDSTUK 2**REGISTRATIE VAN DE AAN- EN VERKOOPCYCLUS**

1	DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE.....	36
1.1	Begrip belastingplichtige en basisprincipes	36
1.2	De belastbare activiteiten.....	37
1.2.1	De levering van goederen	37
1.2.2	Het verrichten van diensten	37
1.2.3	De invoer	37
1.2.4	De intracommunautaire verwerving van goederen	37
1.3	De vrijstellingen van btw	38
1.4	De maatstaf van heffing	38
1.5	De btw-tarieven	39
1.6	De aftrek van de btw (of aftrek van voorbelasting)	39
1.7	De indiening van btw-aangiften en de betaling van de belasting	40
1.8	Facturering medecontractant.....	40
2	BOEKINGEN IN VERBAND MET AANKOPEN VAN GOEDEREN EN DIENSTEN.....	41
2.1	Inleiding.....	41
2.2	Administratieve organisatie van de aankopen.....	43
2.2.1	In grotere ondernemingen.....	43
2.2.2	In kleinere ondernemingen.....	44
2.3	De boekhoudkundige verwerking van de aankopen	45
2.3.1	Inleiding.....	45
2.3.1.1	<i>De onderneming als tussenpersoon.....</i>	45
2.3.1.2	<i>Opname van de aankopen in het aankoopboek.....</i>	45
2.3.1.3	<i>Individuele leverancierskaarten</i>	46
2.3.2	Boekhoudkundige analyse van de aankopen	49
2.3.2.1	<i>Inkomende factuur</i>	49
2.3.2.2	<i>Inkomende creditnota</i>	52
2.3.2.3	<i>Bijzondere gevallen.....</i>	54
2.3.2.4	<i>Berekening factuurbedrag</i>	66
2.3.3	Afloop van de aankoopverrichting: betaling van de aankoopfactuur	66
2.3.3.1	<i>Betalingen via overschrijving.....</i>	67
2.3.3.2	<i>Betalingen via kas.....</i>	69
2.3.3.3	<i>Te betalen wisselbrieven</i>	71
2.3.3.4	<i>Betalingen langs een andere weg</i>	72
2.3.4	Bijzondere gevallen.....	72
2.3.4.1	<i>Aankopen gefactureerd in vreemde valuta</i>	72
2.3.4.2	<i>Aankopen van diensten en diverse goederen.....</i>	76
3	BOEKINGEN IN VERBAND MET VERKOPEN VAN GOEDEREN EN DIENSTEN.....	80
3.1	Inleiding.....	80

3.2	Administratieve organisatie van de verkopen.....	81
3.2.1	In grotere ondernemingen.....	81
3.2.2	In kleine ondernemingen	81
3.3	De boekhoudkundige verwerking van de verkopen	81
3.3.1	Inleiding.....	81
3.3.1.1	<i>Verkopen waarbij een factuur wordt uitgereikt aan de klant</i>	81
3.3.1.2	<i>Verkopen waarbij geen factuur wordt uitgereikt aan de klant</i>	83
3.3.1.3	<i>Onderverdeling van de opbrengstenrekening</i>	83
3.3.2	Boekhoudkundige analyse.....	84
3.3.2.1	<i>Uitgaande factuur</i>	84
3.3.2.2	<i>Uitgaande creditnota</i>	86
3.3.2.3	<i>Bijzondere gevallen</i>	88
3.3.2.4	<i>Berekening factuurbedrag</i>	97
3.3.3	Afloop van de verkoopverrichting: ontvangst bedrag verkoopfactuur	97
3.3.3.1	<i>Ontvangsten via overschrijvingen</i>	98
3.3.3.2	<i>Ontvangsten in kas</i>	99
3.3.3.3	<i>Te innen wisselbrieven</i>	100
3.3.4	Bijzondere gevallen.....	102
3.3.4.1	<i>Verkopen gefactureerd in vreemde valuta</i>	102
3.3.4.2	<i>Overige bedrijfsopbrengsten</i>	105
4	BOEKINGEN IN VERBAND MET FINANCIËLE VERRICHTINGEN.....	106
4.1	Overdrachten van contanten – Afhalen van contanten.....	106
4.1.1	Overdracht van kas naar bank	106
4.1.2	Overdracht van bank naar kas	107
4.1.3	Verrichtingen tussen financiële instellingen onderling	108
4.2	Betaalkaarten (Bancontact, Mister Cash, Postomat, ...)	109
4.3	Kredietkaarten (Eurocard, Diners, American Express, Visa, ...).....	110
4.3.1	Bij de kaarthouder	110
4.3.2	Bij de begunstigde.....	111
5	UITGEWERKT VOORBEELD: DE ONDERNEMING SPORTS	113

HOOFDSTUK 3

REGISTRATIE VAN DE ANDERE ELEMENTEN VAN DE ONDERNEMINGS- CYCLUS

1	DE PERSONEELSCYCLUS.....	124
1.1	Lonen en wedden.....	124
1.1.1	Algemene begrippen	124
1.1.2	Boekhoudkundige verwerking.....	125
1.2	Vakantiegeld	127
1.2.1	Begrip	127
1.2.2	Boekhoudkundige verwerking.....	128
1.3	Bestuurders, zaakvoerders en werkende vennoten	132

1.4	Eigenaar-handelaar.....	133
1.5	Beslaglegging.....	134
1.6	Voorschotten	135
1.7	Personeelsadministratie met een erkend sociaal secretariaat.....	137
2	INVESTERINGEN IN MATERIËLE VASTE ACTIVA.....	142
2.1	Begrip	142
2.2	Verwerving.....	142
2.3	Afschrijvingen en waardeverminderingen.....	143
2.3.1	Afschrijvingen.....	143
2.3.2	Waardeverminderingen	147
2.4	Realisatie van vaste activa.....	148
2.4.1	Realisatie met verlies	148
2.4.2	Realisatie met winst.....	149
3	FINANCIERINGSSTROMEN.....	151
3.1	Eigen vermogen	151
3.1.1	Eigen vermogen door storting in contanten.....	151
3.1.2	Eigen vermogen door inbreng in natura	152
3.2	Schulden op meer dan één jaar.....	153
3.3	Schulden op ten hoogste één jaar	160
3.3.1	Voorschotten in R/C of kaskrediet	160
4	DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE.....	162
4.1	Btw-verwerking in de dubbele boekhouding.....	163
4.2	Verrekening met de btw-administratie via de btw-aangifte.....	170
5	UITGEWERKT VOORBEELD: DE ONDERNEMING SPORTS	176
5.1	Personeelsverrichtingen.....	177
5.2	Investerings en financiering.....	181

HOOFDSTUK 4

AFSLUITVERRICHTINGEN (INVENTARIS) – RESULTAATBEPALING – OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

1	INLEIDING	198
2	SPECIFIEKE INVENTARISVERRICHTINGEN.....	200
2.1	Inventarisverrichtingen m.b.t. aankopen en verkopen.....	200
2.1.1	Ontvangen goederen of diensten waarvoor de onderneming nog geen factuur heeft ontvangen: ‘te ontvangen facturen’	200
2.1.2	Nog te ontvangen creditnota’s.....	202
2.1.3	Verkochte goederen waarvoor nog geen factuur is opgemaakt: ‘Te innen opbrengsten’.....	203
2.1.4	Nog op te maken creditnota’s.....	205

2.2	Inventarisbewerkingen i.v.m. voorraden	206
2.2.1	Vorraadwijzigingen handelsgoederen (idem grondstoffen, hulpstoffen, onderaannemingen)	206
2.2.2	Vorraadwijzigingen gereed product (idem goederen in bewerking, bestellingen in uitvoering).....	209
2.2.3	Waardeverminderingen	211
2.3	Inventarisverrichtingen i.v.m. liquide middelen	213
2.3.1	Kasverschillen	213
2.3.2	Negatief saldo bankrekening.....	213
2.4	Uitstel- en anticipatieposten: overlopende rekeningen	214
2.4.1	Over te dragen kosten (rekening 49000)	215
2.4.2	Over te dragen opbrengsten (rekening 49300)	217
2.4.3	Toe te rekenen kosten (rekening 49200).....	219
2.4.4	Verkregen opbrengsten (rekening 49100)	220
2.4.5	Besluit overlopende rekeningen.....	222
2.5	Controle op de waardering van vorderingen en schulden	223
2.5.1	Omrekeningsverschillen bij vreemde valuta.....	223
2.5.2	Twijfelachtige vorderingen en waardeverminderingen	228
2.5.2.1	<i>Dubieuze vorderingen</i>	228
2.5.2.2	<i>Afwikkeling</i>	231
2.5.3	Schulden.....	237
2.6	Inventarisverrichtingen m.b.t. vaste activa.....	238
2.6.1	Afschrijvingen	238
2.6.2	Waardeverminderingen	239
2.6.3	Voorzieningen voor herstellingen en onderhoud.....	240
3	RESULTAATBEPALING EN -BESTEMMING	244
3.1	De vennootschapsbelastingen.....	246
3.2	De resultaatbestemming.....	251
3.2.1	De rekeningengroep '14 Overgedragen winst (verlies)' heeft geen beginsaldo.....	252
3.2.1.1	<i>Er is een verlies van het boekjaar</i>	252
3.2.1.2	<i>Er is een winst van het boekjaar</i>	254
3.2.2	De rekeningengroep '14 Overgedragen winst (verlies)' heeft een beginsaldo.....	256
3.2.2.1	<i>Er is een 'overgedragen verlies' groter dan de 'winst van het boekjaar'</i>	257
3.2.2.2	<i>Er is een 'overgedragen verlies' en een 'verlies van het boekjaar'</i>	259
3.2.2.3	<i>Er is een 'overgedragen verlies' kleiner dan de 'winst van het boekjaar'</i>	262
3.2.2.4	<i>Er is een 'overgedragen winst' en 'een winst van het boekjaar'</i>	264
3.2.2.5	<i>Er is een 'overgedragen winst' groter dan het 'verlies van het boekjaar'</i>	266
3.2.2.6	<i>Er is een 'overgedragen winst' kleiner dan 'het verlies van het boekjaar'</i>	269
3.3	Resultaatverwerking van alle uitgewerkte voorbeelden	271
4	OPMAKEN VAN DE JAARREKENING	272
5	UITGEWERKT VOORBEELD: DE ONDERNEMING SPORTS	273

HOOFDSTUK 5

HET WETTELIJK SCHEMA VAN DE BALANS EN DE RESULTATENREKENING

1	INLEIDING	298
2	DE BALANS.....	298
2.1	Bespreking van de activa.....	300
2.1.1	Vaste activa	300
2.1.1.1	<i>Oprichtingskosten</i>	300
2.1.1.2	<i>Immateriële vaste activa</i>	300
2.1.1.3	<i>Materiële vaste activa</i>	300
2.1.1.4	<i>Financiële vaste activa</i>	301
2.1.2	Vlottende activa	301
2.1.2.1	<i>Vorderingen op meer dan één jaar</i>	301
2.1.2.2	<i>Vorraden en bestellingen in uitvoering</i>	301
2.1.2.3	<i>Vorderingen op ten hoogste één jaar</i>	302
2.1.2.4	<i>Geldbeleggingen</i>	302
2.1.2.5	<i>Liquide middelen</i>	302
2.1.2.6	<i>Overlopende rekeningen</i>	302
2.2	Bespreking van de passiva	302
2.2.1	Het eigen vermogen	302
2.2.1.1	<i>Kapitaal</i>	302
2.2.1.2	<i>Uitgiftepremies</i>	302
2.2.1.3	<i>Herwaarderingsmeerwaarden</i>	303
2.2.1.4	<i>Reserves</i>	303
2.2.1.5	<i>Overgedragen winst (verlies) (+)(-)</i>	303
2.2.1.6	<i>Kapitaalsubsidies</i>	303
2.2.1.7	<i>Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief</i>	303
2.2.2	Het vreemd vermogen.....	304
2.2.2.1	<i>Voorzieningen en uitgestelde belastingen</i>	304
2.2.2.2	<i>Schulden op meer dan één jaar</i>	304
2.2.2.3	<i>Schulden op ten hoogste één jaar</i>	305
2.2.2.4	<i>Overlopende rekeningen</i>	305
2.2.3	Samenvatting	305
3	DE RESULTATENREKENING	306
3.1	Bedrijfsopbrengsten	308
3.1.1	Omzet	308
3.1.2	Wijzigingen in voorraad goederen in bewerking en bestellingen in uitvoering (toename +, afname -)	308
3.1.3	Geproduceerde vaste activa	308
3.1.4	Andere bedrijfsopbrengsten	308
3.2	Bedrijfskosten	308
3.2.1	Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	308
3.2.2	Diensten en diverse goederen	308

3.2.3	Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	309
3.2.4	Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa.....	309
3.2.5	Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvoorderingen	309
3.2.6	Voorzieningen voor risico's en kosten.....	309
3.2.7	Andere bedrijfskosten	309
3.2.8	Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten.....	309
3.3	Bedrijfswinst of bedrijfsverlies.....	310
3.4	Financiële opbrengsten	310
3.4.1	Opbrengsten uit financiële vaste activa	310
3.4.2	Opbrengsten uit vlottende activa.....	310
3.4.3	Andere financiële opbrengsten	310
3.5	Financiële kosten	310
3.5.1	Kosten van schulden.....	310
3.5.2	Waardeverminderingen op vlottende activa	310
3.5.3	Andere financiële kosten	310
3.6	Winst (verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	311
3.7	Uitzonderlijke opbrengsten	311
3.8	Uitzonderlijke kosten	311
3.9	Winst (verlies) van het boekjaar vóór belastingen	311
3.10	Belastingen op het resultaat.....	312
3.10.1	Onttrekking aan/overboeking naar de uitgestelde belastingen	312
3.10.2	Belastingen.....	312
3.11	Samenvatting.....	312
3.12	De resultaatverwerking	313
3.13	Verkorte schema's van de balans en de resultatenrekening.....	313
3.13.1	Balans volgens het verkorte schema.....	314
3.13.2	Resultatenrekening en resultaatbestemming volgens het verkorte schema.....	315
4	UITGEWERKT VOORBEELD: DE ONDERNEMING SPORTS	316
5	BIJLAGE: BTW-AANGIFTEFORMULIER	321